

19 mei 2020

Verslag

Vergaderdatum en -tijd	19 mei 2020, 16.00-18.30 uur
Locatie	Via Teams
Deelnemers	F. Vermeulen (vicevoorzitter), A. Heidema (CdK; kernteam), A. Smit (secretaris) H. Staghouwer (Groningen), K. Fokkinga (Fryslân), H. Jumelet (Drenthe), G.H. ten Bolscher (Overijssel), P. Drenth (Gelderland), H. Hofstra (Flevoland), H. Bruins Slot (Utrecht), E. Rommel (Noord-Holland), J. Baljeu (Zuid-Holland), A. Pijpelink (Zeeland), E. Ronnes (Noord-Brabant), H. Mackus (Limburg)
Overig	█ (Overijssel), █ (IPO), █ (IPS), █ (BIJ12), █ (IPO), █ (IPS; verslag)
Afwezig	█ (IPO), █ (BIJ12)

1. Opening

De voorzitter opent het overleg en heet de deelnemers, waaronder de nieuwe gedeputeerde van Noord-Brabant, de heer Ronnes, welkom.

2. Vaststelling agenda

De BC stelt de agenda ongewijzigd vast.

3. Appreciatie en aanbod structurele aanpak stikstof

Ter informatie

3.1 Toelichting door en gesprek met DGS-█ over Kamerbrief structurele aanpak

DGS-█ geeft een reactie op de voorlopige appreciatie en het aanbod van provincies op hoofdlijnen over de kabinetsbrief structurele aanpak. Zij benadrukt dat de structurele aanpak de basis is voor de versterking van de natuur en de economisch ontwikkeling en dat het maatregelenpakket van de aanpak ambitieus, realiseerbaar en betaalbaar is. Omdat in de structurele aanpak veel aandacht uitgaat naar instandhouding en monitoring, reikt de streefwaarde van 50% van de hectaren onder de kritische depositiewaarde (KDW) verder dan 2030. Om te komen tot 50% in 2030 hanteert het Rijk bandbreedtes die zo ruim zijn dat, los van het bereiken van de streefwaarde, ook 20 mol voor economische ontwikkeling en het legaliseren van meldingen kan worden gerealiseerd. Daarnaast kan wellicht extra ruimte voor economische ontwikkeling gevonden worden, door de bronmaatregelen slim te implementeren. Het Rijk wil dit graag samen met de provincies doen. Ook wil het Rijk graag samen met de provincies de inrichting van vergunningverlening 2.0 oppakken.

█

In antwoord op de vraag van mevrouw Baljeu of extern salderen, intern salderen en verleasen voorlopig nog altijd als instrumenten moeten worden ingezet voordat de 20 mol kan worden aangesproken, bevestigt [REDACTED] dat op de ontwikkelreserve pas een beroep kan worden gedaan als er geen enkele andere voorliggende oplossing kan worden gevonden. Op basis van de constatering van mevrouw Baljeu dat indien het oplossen van de meldingen en vergunningen ook van de 20 mol afgaat, er weinig ruimte overblijft voor economische ontwikkeling, geeft [REDACTED] aan dat 11 van de 20 mol inderdaad voor de meldingen zijn gereserveerd. Indien een deel van de melding met extern salderen kan worden opgelost, ontstaat er echter automatisch ruimte voor andere economische ontwikkelingen. Dit is in ieders belang. Bovendien kan bij goede samenwerking tussen Rijk en provincies meer ruimte worden gecreëerd. In het belang van de gebiedsgerichte aanpak achten verschillende BC-leden, waaronder mevrouw Bruins Slot, het echter van groot belang dat de meldingen uit de ontwikkelruimte worden gedekt en dat de minister agrariërs per brief zekerheid biedt over de oplossingswijze en het tijdpad.

[REDACTED] extern salderen hieraan kan leveren om zo overall meer ruimte te creëren.

De heer Mackus is benieuwd naar wat het kabinet concreet voor ogen staat voor het creëren van economische ontwikkelingsruimte vóór 2030. Juist om ook vóór 2030 perspectief te bieden dienen 'oude problemen' te worden opgelost.

Mevrouw Pijpelink stelt vast dat bij het beoogde kabinetsbeleid straks gebieden, waaronder kustgebieden, zijn die boven de KDW blijven. Om te voorkomen dat deze gebieden zelf oplossingen moeten verzinnen, dient ook voor deze gebieden het vervolgtraject helder te zijn. [REDACTED] geeft hierop aan dat LNV deze gebieden in kaart wil brengen om te bezien op welke wijze maatwerk kan worden geleverd.

Met dank voor de beantwoording van de diverse vragen stelt de voorzitter vast dat het gesprek over de Kamerbrief zal worden voortgezet in het BO op 28 mei.

Ter bespreking

3.2 **Bespreeknotitie appreciatie en aanbod structurele aanpak**

Op weg naar de vaststelling van de appreciatie en het aanbod van de provincies ten aanzien van de structurele aanpak geven de BC-leden een terugkoppeling uit de GS-en van 19 mei. De terugkoppelingen dienen als aandachtspunten voor de nader te formuleren en in het BO op 28 mei te bespreken conceptreactie.

Mevrouw Rommel vraagt aandacht voor de oplossing van vergunningaanvragen die niet doorgedaan zijn.

De heer Drenth bepleit de legalisering van de meldingen krachtiger en als een probleem dat door het Rijk dient te worden opgelost, te benoemen. Daarnaast vraagt hij om expliciete aandacht voor het feit dat bijna de hele Veluwe straks boven de KDW blijft. Deze situatie vraagt om een in het komende half jaar te bieden oplossing van het Rijk. Ditzelfde geldt voor de duingebieden in Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.

Ten slotte acht de heer Drenth het verstandig om in de tekst niet alleen aandacht uit te laten gaan naar uitwerkingen door middel van de NOVI, maar ook aan te geven dat bijna alle provincies een POVI hebben en dat deze voor de provincies evengoed uitgangspunten voor de gebiedsprocessen zijn.

De heer Ronnes geeft aan dat de tekstversie vanwege de bestuurswisseling nog niet in de GS van Noord-Brabant is besproken. Hij is het echter eens met het neerleggen van de verantwoordelijkheid van het Rijk voor het oplossen van de meldingen.

Behalve voor meldingen vraagt mevrouw Bruins Slot ook aandacht voor het helder regelen van andere vrijstellingen en oude PAS-problemen. Ook vraagt zij om in de reactie te benadrukken dat verdere bronmaatregelen nodig zijn om tot een echt houdbare aanpak voor natuur te komen. Ten slotte stelt zij dat wanneer er extra eisen zijn, er extra geld nodig is.

De heer Mackus benadrukt dat er meer in het geding is dan alleen de meldingen. Omdat oplossingen via extern salderen onwenselijk zijn, moet gekeken worden naar verdergaande bronmaatregelen om meer economische ruimte mogelijk te maken. Daarnaast vraagt de heer Mackus om ook aandacht te besteden aan hydrologie. In de zandgronden is water immers een nog groter probleem dan stikstof.

Mevrouw Baljeu ziet met betrekking tot de opkoopregeling graag aandacht voor innovatieruimte, zowel in de agrarische sector als in andere sectoren.

De heer Jumelet geeft aan dat als gevolg van deposities van buiten de provincie Drenthe in 2030 in Drenthe veel rood kleurt. De inzet van stikstofgeldten dienen nadrukkelijk resultaat op te leveren; dit lijkt nu niet het geval.

De heer Ten Bolscher stelt dat de oostzijde van Overijssel veel negatieve invloed ondervindt van zowel het buitenland als van verdroging. Duidelijk moet zijn dat een gebiedsgerichte aanpak alleen een succes kan worden als het onderliggende fundament stevig is. Hiervoor moeten oude problemen worden opgelost, zekerheden ontstaan. Dit mag best stevig verwoord worden in de reactie.

Mevrouw Pijpelink vraagt nogmaals aandacht voor gebieden die qua KDW achterblijven en ondersteunt de aandacht voor de meldingen. [REDACTED]

[REDACTED]

De heer Hofstra bepleit eenheid uit te stralen, zowel ten aanzien van het belang van het bieden van heldere oplossingen voor de meldingen en vrijstellingen als ten aanzien van de heldere inzet van het Rijksinstrumentarium.

[REDACTED]

Voor de volgende ronde zal ook een voorstel voor lobby en communicatie worden bijgevoegd.

– **actie 1: Mirjam** –

De resterende route luidt als volgt:

- Terugkoppeling van de besluitvorming van de GS-en op 26 mei in het vooroverleg van de BC op 28 mei;
- Vaststelling van de definitieve appreciatie en het aanbod in de GS-en van 2 juni of 9 juni.

4. Ter bespreking

4.1 Voorbereiding BO 28 mei

De BC-leden stemmen in met het voorstel van de voorzitter, die het BO technisch zal voorzitten, om de woordvoerderschappen in het BO op 28 mei als volgt te verdelen:

- Legalisering meldingen: P. Drenth
- Kamerbrief structurele aanpak: J. Baljeu
- Gebiedsgerichte aanpak: H. Hofstra
- Voortgang programma natuur: A. Pijpelink
- Voortgang extern salderen: K. Fokkinga
- Gerichte opkoop: H. Bruins Slot
- Stikstofwet: H. Mackus
- Update stikstofregistratiesysteem: H. Jumelet of E. Rommel

4.1.1 Legalisering meldingen

Op voorspraak van de heer Drenth volgt de BC het advies van de AC om met de in de notitie opgenomen beslispunten in te stemmen. De BC acht de notitie voldoende helder om de inbreng in het BO op te baseren.

4.1.2 Contouren bestuurlijke afspraken gebiedsgerichte aanpak

Met het oog op het in juni kunnen maken van bestuurlijke afspraken acht de BC het in de bespreking in het BO van belang om naar juni toe een haalbare procesplanning vast te stellen, scherpe afspraken te maken over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Rijk en de provincies en ruimte te scheppen voor maatwerkoplossingen.

4.1.3 Appreciatie en aanbod Structurele Aanpak

De inhoudelijke bespreking van de appreciatie heeft plaatsgevonden bij agendapunt 3.2. De vaststelling van de definitieve appreciatie en het aanbod vindt plaats in de GS-en van 2 juni of 9 juni.

4.1.4 Voortgang programma Natuur

Op voorspraak van mevrouw Pijpelink stemt de BC in met de inbreng in het BO conform de in de notitie opgenomen opzet van het programma en de te maken afspraken op hoofdlijnen over de ambitie, opgave en samenwerking. De BC wil graag duidelijkheid over de beschikbaarstelling van de middelen, bij voorkeur via het Provinciefonds omdat de verantwoordelijkheden voor de natuur bij de provincies liggen. In de notitie wordt 'goede instandhouding' vervangen door 'gunstige instandhouding'. – PM [REDACTED] –

4.1.5 Voortgang extern salderen

De BC acht extern salderen een belangrijk instrument om te gaan toepassen en ook de sectoren (inclusief de agrarische sector) onderkennen de toegevoegde waarde van het instrument. Wel dient te worden voorzien in waarborgen voor een zorgvuldige openstelling en uitvoering. De waarborgen zijn in beginsel (vergaand) geregeld, met uitzondering van de melding door initiatiefnemers bij de provincie. [REDACTED]

Extern salderen vraagt daarnaast om provinciale inkleuring en een met de minister af te stemmen tijdlijn. Inzet van de BC is dat provincies extern salderen niet eerder openstellen dan na kennisneming van het advies van de commissie-Remkes en de debatresultaten over de structurele aanpak in de Tweede Kamer. [REDACTED]

4.1.6 Gerichte opkoop

De BC verleent de BC-portefeuillehouders Hofstra en Bruins Slot het gespreksmandaat voor de bespreking van de notitie in het afzonderlijke BO

Opkoop op 26 mei. In het overleg zal vooral aandacht uitgaan naar de voorfinancieringskosten (niet zijnde cofinanciering) en naar de (beperkte) effectiviteit van de opkoop van dierrechten. De BC benadrukt dat innovatie een belangrijker plek moet innemen; afgesproken wordt na te gaan of hier de volgende tranche middelen voor kunnen worden gereserveerd.

4.1.7 Update stikstofregistratiesysteem

Aan de hand van een Powerpointpresentatie geeft Tjeerd van den Heuvel een toelichting op de stand van zaken van het stikstofregistratiesysteem. De presentatie zal als bijlage bij dit verslag worden toegevoegd.

Uitwerking vindt plaats in overleg met de portefeuillehouders; de BC wordt op de hoogte gehouden.

De BC wil vóór het BO op 28 mei met het Rijk een woordvoeringslijn hebben over wat er aan de hand is en waarom er nog geen vergunningen worden afgegeven. – **PM Luc** –

4.1.8 Stikstofwet

De BC ondersteunt de ambtelijke reactie. Zowel de wettekst als de Amvb's zijn nodig om een oordeel te kunnen geven (en niet in dezelfde situatie te komen als bij de Omgevingswet). De BC stemt ermee in om de woordvoering tijdens het BO te laten plaatsvinden door de portefeuillehouders structurele aanpak. Verder benadrukt zij dat het van belang is hierover in gesprek te blijven met het Rijk.

4.1.9 Aanpassing provinciale beleidsregels

Op advies van de AC stemt de BC in met de in de notitie opgenomen besispunten.

5. Mededelingen, voortschrijdende planning en uitnodigingen

5.1 Vaststellen voortschrijdende planning BC-overleg

De BC neemt de voortschrijdende planning van de eerstvolgende tweewekelijkse BC-overleggen voor kennisgeving aan.

5.2 Mededelingen

Omdat de warme sanering varkenshouderij voorschrijft dat bij sanering alle rechten (dus zowel stikstof- als dierrechten) moeten worden ingenomen, wordt een nieuwe start van deze bedrijven bemoeilijkt. Daarom vindt overleg plaats om een deel van de stikstofruimte onder voorwaarden te benutten voor een doorstart. Hierover vindt op dit moment overleg plaats met het Rijk.

5.3 Uitnodigingen

Er zijn geen uitnodigingen ontvangen.

6. Vaststelling verslag en actiepunten BC-overleg 7 mei

6.1 Vaststellen verslag BC-overleg 7 mei

De BC stelt het verslag van het BC-overleg van 7 mei ongewijzigd vast.

6.2 Doornemen acties n.a.v. BC-overleg 7 mei

De BC neemt de stand van zaken van de uit het BC-overleg van 7 mei voortvloeiende acties voor kennisgeving aan.

7. Ter informatie

De BC neemt kennis van de bij de onderstaande agendapunten behorende documenten.

7.1 Media-update

7.2 Feitelijke vragen Kamerbrief Structurele Aanpak Stikstof 24 april

7.3 Politieke agenda

7.4 Schriftelijke vragen stikstofbeleid kabinet (SP; 8 mei)

8. Rondvraag en sluiting

Met het oog op de Kamerbehandeling van de kabinetsbrief structurele aanpak vraagt de heer Drenth aandacht voor het voorbereiden van de lobbystrategie. De voorzitter geeft aan dat de lobbyisten hier reeds mee aan het werk zijn.

Op uitnodiging van VNO-NCW voeren de BC-leden Baljeu en Mackus op 20 mei een gesprek met VNO-NCW. Een terugkoppeling naar de BC volgt.

In antwoord op de vraag van mevrouw Bruins Slot naar de stand van zaken van de provinciebrede gesprekken met LTO geeft mevrouw Rommel aan dat de brainstormsessie Noord over extern salderen en verloedering plaatsvindt op 25 mei. De brainstormsessie Zuid vindt in juni plaats. Mevrouw Bruins Slot wijst op het belang van een gezamenlijke en eenduidige inbreng ten aanzien van een aantal issues (zoals hoe om te gaan met meldingen);

[REDACTED] Mevrouw Rommel stelt de BC van de opzet en de inkadering van de overleggen op de hoogte.
– **actie 3: Esther** –

Op verzoek van de heer Ten Bolscher zal de evaluatie van de aanpassing van de beleidsregels worden geagendeerd in de AC. Het agendapunt wordt opgenomen in de langetermijnplanning – **actie 4: IPS** –

De heer Hofstra geeft aan dat de provincie Flevoland een vergunningaanvraag heeft ontvangen voor beweiden. Op zijn vraag of andere provincies hier ook ervaring mee hebben geeft de heer Ten Bolscher aan dat Overijssel ooit een vergunningsverzoek heeft ontvangen voor het beweiden van biologische kippen.

Verslag

Bestuurlijke Commissie Stikstof

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Vergaderdatum en -tijd: 19 mei 2020, 16.00-18.30 uur

Locatie: Via Teams

De voorzitter bedankt de BC-leden voor hun inbreng en sluit het overleg om 18.30 uur.